Кәримов Абдулла

атаһы - Ҡасим

инәһе - Хәкимә

1900 йылда тыуған.

1942 йылдың ғинуары ине. Тышта сатнама һыуыҡ. Бына ошо көндәрҙең береһендә - 12 ғинуарҙа Абдулла ағайҙы башҡа ауылдаштары менән (ауылдан у[illegible] кеше ине) ҡатыны Зөлхә апай, балалары һәм яҡын туғандары һуғышҡа оҙаттылар.

Ғинуарҙан май айына тиклем ул Үҙбәктәр рай[illegible] үҙәгендә Красноусольскийҙа әҙерлек үтә.

1942 йылдың май аҙағында фронтҡа оҙатыла. Шул ваҡытта һуғышта булғандарын хәтерләп, Абдулла ағай түбәндәгеләрҙе һөйләгәйне.

1942 йылдың май аҙағында Дон йылғаһы буйына алып барҙылар. Окоптар һәм траншеялар ҡаҙып оборона биләп яттыҡ. Ә немецтар Дон йылғаһы арғы яғында. Эсергә һыуҙы Дон йылғаһынан төнгөлөк барып алабыҙ. Ошо оборона линияһын беҙ 1942 йылдың аҙағына тиклем былдыҡ.

1943 йылдың ғинуарында беҙҙе һөжүмгә алып ин[illegible]ләр. Донды аша сығып беҙ һөжүмгә күстек. Дошман беҙҙән. Һөжүмгә һөжүм менән [illegible]. Ошо һуғыштарҙың береһендә ике [illegible] ҡулдан яраландым. Госпиталдә 3 ай дауаланып төҙәлеп сыҡтым. Шунан мине запас полкка ебәрҙеләр.

1943 йылдың майында Курск дуғаһына бер кердек. Курск дуғаһында һуғыштар ике яҡлы бу[illegible] Дошман артподготовка үткәрҙе, самолеттар менән бомбаға тотто, ә унан һөжүмгә күсте. Күп көнө утҡарҙа беҙҙең әле-

кәрәгебеҙҙе ситенергә мәжбүр итте.
Азаҡтан беҙ дошмандың һөжүмен кире
ҡағып, үҙебеҙ һөжүмгә күстек. Дошман-
дың мәкерле планы барып сыҡманы. Дош-
ман ҡыйратылды. Ошо һуғыштарҙа бик
күп иптәштәребеҙ геройҙарса һәләк булдылар.
Һуғыштың һөрәнтиҙ бумағы тин этеүҙәре бик
ҙурҙы. Һуғышта иҫән ҡалған, еңеп сыҡ-
ҡандарҙың бөтәһен дә тип әйтерлек ордендар һәм
миҙалдар менән наградланылар. Мин
„За боевые заслуги" миҙалына лайыҡ булдым.
Артабан беҙҙең армия Днепр йылғаһын форсировать
итеп, Киев ҡалаһын фашистарҙан азат итеүҙә
ҡатнашты. Артабан Украинаны тулыһынса
азат итеү һуғыштарында ҡатнашты.
Бик ныҡ хәтерҙә ҡалған бына ошо ваҡиға.
Украинаның бер ҡалаһын алыу ваҡытында.
Беҙ немецтарҙың бер нисә дивизияһын ике
яҡтан да уратып алдыҡ. Немецтар ҡаланан
сығырға маташа, ә беҙҙекеләр ҡы-
ҫырыҡлап юҡ итергә тырыша. Ҡаты алыш.
Ошо һуғышта бик күп ҡан ҡойолдо. Күп
кенә иптәштәребеҙ Тыуған ил өсөн, азат-
лыҡ өсөн һәләк булдылар. Беҙ дошман-
ды ныҡ ҡыҫымға алып, еңеп сыҡтыҡ.
Ошо һуғышта миңә „За отвагу" миҙалын
бирҙеләр.
Унан беҙҙең армия Румынияны, Венгрияны
һәм Чехословакияны азат итеү һуғыш-
тарында ҡатнашты.
1945 йылдың майында Прагала сәктә
һуғыш бөттө

1948 йылдың 15 августында тыуған ауылыма-
Юлыкка ҡайтып еттем.
Ҡыуаныста үткән ваҡиғаларҙы уйлаһам да
илағым килә. Был ҡыуаныс күпме кешенең
булып ҡалды. Мине әсәй һағынғандыр,
мин Аллаһтан һәр ваҡыт иҫән ҡалыуҙы теләй
инем. Эйе, миңә иҫән ҡайтып, ғаиләмде
күрергә насип булды. Аллаһҡа шөкөр.
Ҡайтҡастан һуң ауыр йылдарҙа колхозда
бригадир, һуңынан полевод булып эшләне.
Аҙаҡтан төрлө эштәрҙә эшләп йөрөнө.
Бына-бына пенсияға сығам тигәндә һуғыш-
та алған яраларҙы һәм контузияны уның
сәләмәтлеген ныҡ ҡаҡшатты, икенсе донъяһы-
күреүҙән мәхрүм итте. Күҙҙәре һуҡырайһа ла
ул рух төшөнкөлөгөнә бирелмәне. Ваҡытында
тороп, ваҡытында ашап, ваҡытында йоҡлап,
Күҙҙәренең күрмәүенә ҡарамаҫтан, ул өйҙә, урамда
һәм үҙе тирәһендә Гаяз менән һөйләп йөрөп ятты.
Күп ваҡыт урам тышындағы скамейкә сығып ул-
тырыр ине лә, әкрен генә йыр йырлап, йә иһә
йырҙың көйөн сығарып ултырыр ине.
Уның күҙҙәре күрмәһә лә ныҡ тауышынан,
әллә атлауынан, әллә хәрәкәтенән кем үткәнен
белеп тора ине. Улым, ҡыҙым, йә ейәнем, йә
кемдеңдер исемен әйтеп ары ... йөрөйһеңме
тип һаулыҡ һорашыр ине.
Мин дә Мәскәүгә барғанда йәки Мәскәүҙән
ҡайтҡанда Абдулла ағай менән күрешеп һа-
улығын һорашып китә инем. Бер ваҡыт
ҡабаланып ҡына Мәскәүҙән ҡайтып килә-
Учалыға барыу ине. Абдулла ағай

скымайынса утыра. Ҡабалан булғас,
Абдулла абыйҙы күҙ күрмәй генә үтеп барам.
Шималдин-һин түгелмени, ниңә был юлы
өндәшмәй үтеп бараһың тип үпкә һүҙен
әйтте, ҡабалаҡ булһа ла эргәһенә барып
хәлен белеп киттем. Абдулла ағай гармун
иптәше Зөлха апай менән 3 ҡыҙ үҫтереп,
(Райхана, Рәфә, Клара) уларҙы үҙ-аллы тор-
мош юлына баҫтырҙылар.
Зөләйха апай бик егәрле булды. Абдулла
абай һуҡырайып эш эшләй алмаһа ла —
улар ниндән өҙөлмәнеләр. Зөләйха апай
бөтәһенә лә өлгөрҙө: малын да ҡараны, мал-
бесән, һалам әҙерләне, утынын да әҙерләне, иң
мөһиме Абдулла абыйҙы ҡарарға ла өлгөрҙө.
Тормош үҙенекен итә. Һуғышта алған
йәрәхәттәре һәм контузияһы, бөтәүҙә йәшә-
нең олоғайтыуға 77-не йәшендә уны алҡаған
тыҙы. Һәм шул йылда вафат булды.

11 февраль 1995 йылда яҙылды.